

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **26 Mart 2025**

Sayı : **10448**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26164

Aşağıda belirtilen sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **21.03.2025**

Av. Mahmut Tanal
Şanhurfa Milletvekili

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), 6701 sayılı Kanun ile kurulan, insan haklarının korunması, geliştirilmesi ve eşitliğin sağlanması amacıyla faaliyet gösteren idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişiliğidir. Ancak TİHEK, bugüne kadar Türkiye'de en ağır insan hakları ihlallerine maruz kalan mevsimlik tarım işçileri hakkında kapsamlı bir özel rapor hazırlamamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasamızın 17. maddesi (kişi dokunulmazlığı), 42. maddesi (eğitim hakkı), 49. maddesi (çalışma hakkı), 56. maddesi (sağlık hakkı) ve 60. maddesi (sosyal güvenlik hakkı) çerçevesinde, devletin mevsimlik tarım işçilerinin haklarını güvence altına alması anayasal bir zorunluluktur. Bilinmelidir ki, mevsimlik tarım işçileri, sigortasız ve düşük ücretle çalışmaktadır. Sağlıksız ve insan onuruna aykırı koşullarda barınmaktadırlar. Mevsimlik tarım işçilerinin temiz su, sağlıklı enerji ve insanca yaşama hakkına erişimleri yoktur. Mevsimlik tarım işçiliğinde, çocuk işçiliği yaygın olup, eğitim hakkı ihlal edilmektedir. Ulaşım koşulları nedeniyle her yıl onlarca mevsimlik tarım işçisi, trafik kazalarında hayatını kaybetmektedir. Bu kapsamda sorularımın yanıtlanması gerekmektedir:

- 1- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), bugüne kadar mevsimlik tarım işçileri hakkında herhangi bir özel rapor hazırlamış mıdır? Eğer hazırlamadıysa, gerekçesi nedir?
- 2- TİHEK' in, mevsimlik tarım işçileriyle ilgili olarak bugüne kadar aldığı başvuru sayısı kaçtır? Kurum tarafından bu başvurulara yönelik kaç inceleme yapılmıştır ve hangi kararlar alınmıştır?
- 3- Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşulları, barınma, temiz su ve sosyal güvence gibi temel haklarının ihlal edilmesine yönelik olarak TİHEK tarafından herhangi bir denetim veya raporlama çalışması yapılmış mıdır?
- 4- Çocuk işçiliğinin yaygın olduğu mevsimlik tarım sektöründe eğitim hakkının ihlal edilmesini önlemek adına TİHEK hangi çalışmaları yürütmüştür? Bu konuda ilgili bakanlıklarla herhangi bir koordinasyon sağlanmış mıdır?
- 5- Mevsimlik tarım işçilerinin ulaşım güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak TİHEK tarafından herhangi bir rapor hazırlanmış mıdır? Bu konuda İşçileri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ya da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile herhangi bir iş birliği yapılmış mıdır?

6- TIHEK, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı ağır insan hakları ihlalleri konusunda kapsamlı bir rapor hazırlamayı planlamakta mıdır? Eğer böyle bir çalışma yapılmayacaksa, gerekçesi nedir?

7- Türkiye’de insan hakları konusunda politika üretmekle yükümlü bir kurum olan TIHEK’ in, uluslararası insan hakları ihlallerine dair raporlar hazırlarken, Türkiye’deki insan hakları ihlallerine dair rapor hazırlanmamasının sebebi nedir? Bu durum, kurumun bağımsızlığı ve tarafsızlığı açısından bir sorun teşkil etmiyor mu?